

BASIN BÜLTENİ

14.09.2020

104 dünya liderinden 'Afganistan Barış Süreci'ne kadınların katılımı için çağrı

Türkiye'den tek imza Ali Babacan

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın da dahil olduğu 104 dünya lideri ve dış politika uzmanı, ulusal ve uluslararası tarafları Afganistan'ın barış içinde yaşayan istikrarlı bir ülke haline gelmesi ve kadınların barış müzakereleri sürecine katılımının sağlanması için çaba göstermeye çağırdı.

Aralarında Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri **Ban Ki-moon**, Eski Kanada Başbakanları **Joe Clark** ve **Stephen J. Harper**, Eski Yunanistan Başbakanı **George Papandreou**, Eski İtalya Başbakanı **Lamberto Dini**, Eski ABD Dışişleri Bakanı **Hillary Rodham Clinton** ve Eski Polonya Cumhurbaşkanı **Aleksander Kwaśniewski** gibi isimlerin bulunduğu 104 dünya lideri ve dış politika uzmanı, Afganistan'ın barış içinde yaşayan istikrarlı bir ülke haline gelmesi ve kadınların barış müzakereleri sürecine katılımının sağlanması için çağrıda bulundu. Ulusal, bölgesel ve uluslararası tarafları muhatap alan çağrı metninde Türkiye'den tek imza DEVA Partisi lideri Ali Babacan'a ait.

Çağrı metninde şu ifadelere yer veriliyor:

"İlgili tüm ulusal, bölgesel ve uluslararası tarafları kadınların barış sürecine tam katılımını sağlayarak Afganistan'ın barış içinde yaşayan istikrarlı bir ülke haline gelmesi yönünde çaba göstermeye çağırıyoruz. 40 senedir devam eden çatışmaların ardından nihayet barışa ulaşma fırsatıyla karşı karşıya olabiliriz. Bu fırsatın heba edilmemesi ve kalıcı bir barışın kurulması uluslararası toplumun sorumluluğundadır.

Küresel liderler ve dış politika uzmanları olarak, kadınların katılımının kalıcı ve sürdürülebilir bir barışın sağlanmasında kilit rol oynadığını net bir şekilde gördük. Kadınların barış görüşmelerine önemli ölçülerde katılımı imzalanan anlaşmaların daha başarılı ve daha sürdürülebilir olmasını sağlamaktadır. Geçtiğimiz yıllarda, Kolombiya'dan Filipinler'e kadar kadınların barış süreçlerinde yarattıkları güçlü etkiye hep beraber şahit olduk. Kadınların katılımının istikrarın sağlanması üzerindeki doğrudan etkisi bu katılımı bir uluslararası güvenlik konusu haline getirmiştir. BM Güvenlik Konseyi de bundan yirmi yıl önce, "Kadınlar, Barış ve Güvenlik" konusunda aldığı tarihi kararlar (UNSCR 1325) bu durumu tescil etmiştir.

Afganistan'daki barış sürecinde onlarca yıldır üzerinde çalıştığımız uzun vadeli güvenlik hedeflerine ulaşabilmek için uluslararası toplum kadınların süreçlere bu anlamlı katılımına öncelik vermelidir. Kadınların eşit vatandaşlar olarak topluma entegrasyonunun başlamasıyla birlikte Afganistan'da şimdiden müthiş bir ilerleme görmüş bulunuyoruz. Taliban'ın geçmişte kızların okula gitmesini yasaklamasına rağmen günümüzde okula kayıtlı olan kız sayısı 3,5 milyonu aşmaktadır. Taliban iktidarında neredeyse toplum hayatından silinmiş olan kadınlar; günümüzde polis, öğretmen, kamu görevlisi, belediye başkanı ve girişimci olarak hayatlarını sürdürebilmektedir. Bugün Afganistan Parlamentosu'nun yüzde 28'i kadınlardan oluşmaktadır ve bu oran Dünya Bankası tarafından gözlemlenen ülkelerin %67'sinden daha yüksektir. Afgan kadınlar bu kazanımlarından vazgeçmeyeceklerdir. Barış onların arkasından yapılamaz.

Eşitlik, demokrasi ve kapsayıcılığın güvence altına alınması istikrarı destekleyecek ve gelecek nesillerin aşırılığın tehdidinden korunmalarına yardımcı olacaktır. Sonuçta Afganistan, içinde bulunduğu bölge ve dünyanın geri kalanı daha güvenli hale gelecektir.

Kalıcı bir barışın sağlanmasında kadınların oynadığı kilit rol göz önüne alındığında aşağıdaki önlemlerin alınması zorunludur:

➤ Kadınlar yalnızca bir müzakere konusu değildir; yapılan müzakerelerde bizzat taraf olmaları gerekir.

➤ Kadınlar sürecin her aşamasında yer almalıdır.

➤ Kadınların ve gençlerin bakış açıları imzalanacak bir anlaşmaya mutlaka yansıtılmalıdır.

Bu hedeflerin hayata geçirilmesini güvence altına almak için uluslararası toplumu şunları yapmaya çağırıyoruz:

➤ Müzakerecileri tüm Afganistan vatandaşlarının anayasa tarafından güvence altına alınan eşit haklarını korumaya ikna edin.

➤ Uluslararası yardımları Afganistan vatandaşlarının, özellikle de kadınların sahip olduğu mevcut hak ve özgürlüklerin korunması koşuluna bağlayın.

➤ Hakların korunmasını güvence altına almak adına, meşru ve sağlam kurulmuş denetleme mekanizmalarını uygulamaya sokun. Bu mekanizmaların imzalanacak barış anlaşmasında yer almasını ve kadınların bunların geliştirilmesinin, uygulanmasının ve denetlenmesinin bir parçası olmasını sağlayın.

Baskı altındaki bir Afganistan istikrarlı, güvenli veya müreffeh bir ülke olamayacaktır. Yıllar boyunca yapılan fedakârlıkları ve yatırımları onurlandırmak adına kadınların Afganistan'ın geleceğindeki rolüne öncelik vermeliyiz. Bu da onların barış sürecine ciddi ölçülerde katılımıyla başlayacaktır."

İMZALAYANLAR

Karen AbuZayd, Birleşmiş Milletler Uluslararası Bağımsız Suriye Araştırma Komisyonu Üyesi ve Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım Kuruluşu (UNRWA) Eski Başkanı

María Elena Agüero, Club de Madrid Genel Sekreteri

Shamshad Akhtar, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik için Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP) İcra Sekreteri

Şeyh Abdullah bin Zayed Al Nahyan, Birleşik Arap Emirlikleri Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanı

Madeleine Albright, Eski ABD Dışişleri Bakanı

Amat Al Alim Alsoswa, Eski Yemen İnsan Hakları Bakanı, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve Eski Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Yönetici Yardımcısı

Valerie Amos, Eski İnsani İşler ve Acil Yardım Koordinasyonundan Sorumlu Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı

Mayu Ávila, Eski El Salvador Dışişleri Bakanı

Lloyd Axworthy, Eski Kanada Dışişleri Bakanı

Ali Babacan, Eski Türkiye Başbakan Yardımcısı

Jan Peter Balkenende, Eski Hollanda Başbakanı

Carol Bellamy, Eski Birleşmiş Milletler Çocuklara Acil Yardım Fonu (UNICEF) Genel Başkanı

Mohamed Benaissa, Eski Fas Dışişleri Bakanı

Catherine Bertini, Eski Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Direktörü

Carl Bildt, Eski İsveç Başbakanı

Julie Bishop, Eski Avustralya Dışişleri Bakanı

Irina Bokova, Eski Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Başkanı

Lakhdar Brahimi, Eski Cezayir Dışişleri Bakanı ve Birleşmiş Milletler Afganistan Özel Temsilcisi

Gro Harlem Brundtland, Eski Norveç Başbakanı

Laura Bush, Eski ABD First Lady'si

Margaret Chan, Eski Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Başkanı

Helen Clark, Eski Yeni Zelanda Başbakanı ve Eski Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Başkanı

Joe Clark, Eski Kanada Başbakanı

Sean Cleary, Namibya Genel Valilik Ofisi Baş Direktörü

Hillary Rodham Clinton, Eski ABD Dışişleri Bakanı

Kathleen Cravero, Eski UNDP Çatışma Önleme ve Kalkınmadan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı

Staffan de Mistura, Eski Genel Sekreter Yardımcısı ve Birleşmiş Milletler Irak, Afganistan ve Suriye Özel Temsilcisi

Isabel de Saint Malo, Eski Panama Başkan Yardımcısı

Erik Derycke, Eski Belçika Dışişleri Bakanı

Rut Diamint, Kabine Şefi ve Arjantin Savunma Bakanlığı Danışmanı

Lamberto Dini, Eski İtalya Başbakanı

Paula J. Dobriansky, Eski ABD Global İşlerden Sorumlu Dışişleri Bakan Yardımcısı

Alexander Downer, Eski Avustralya Dışişleri Bakanı

Mikulás Dzurinda, Eski Slovakya Başbakanı

Jan Eliasson, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve Eski İsveç Dışişleri Bakanı

María Fernanda Espinosa, Eski Ekvador Dışişleri Bakanı ve Eski Ekvador Ulusal Savunma Bakanı

Christiana Figueres, Eski Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Genel Sekreteri

Joschka Fischer, Eski Almanya Dışişleri Bakanı ve Eski Almanya Başbakan Yardımcısı

Louise Fréchette, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı

Robert Gates, Eski ABD Savunma Bakanı

Rose Gottemoeller, Eski NATO Genel Sekreteri

Dalia Grybauskaitė, Eski Litvanya Cumhurbaşkanı

Rebeca Grynspan, Ibero-Amerikan Devletler Teşkilatı Genel Sekreteri ve Eski Kosta Rika Başkan Yardımcısı

Geeta Rao Gupta, Eski Birleşmiş Milletler Çocuklara Acil Yardım Fonu (UNICEF) Genel Başkan Yardımcısı

Stephen Hadley, Eski ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı

Chuck Hagel, Eski ABD Savunma Bakanı

Lord William Hague, Eski Birleşik Krallık Dışişleri Bakanı

Tarja Halonen, Eski Finlandiya Devlet Başkanı

Ameerah Haq, Eski Saha Destek Departmanından Sorumlu Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı

Stephen J. Harper, Eski Kanada Başbakanı

Noeleen Heyzer, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı

John Howard, Eski Avustralya Başbakanı

Toomas Hendrik Ilves, Eski Estonya Cumhurbaşkanı

Igor Ivanov, Eski Rusya Dışişleri Bakanı

Atifete Jahjaga, Eski Kosova Cumhurbaşkanı

Angelina Jolie, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiseri Özel Temsilcisi

Medhi Jomaa, Eski Tunus Başbakanı

Ivo Josipović, Eski Hırvatistan Cumhurbaşkanı

Marina Kaljurand, Eski Estonya Dışışleri Bakanı

John Kerry, Eski ABD Dışışleri Bakanı

Rima Khalaf, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve Eski Birleşmiş Milletler Batı Asya Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESWA) Başkanı

Ban Ki-moon, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri

Aleksander Kwaśniewski, Eski Polonya Cumhurbaşkanı

Rachel Kyte, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Herkes için Sürdürülebilir Enerji Özel Temsilcisi

Zlatko Lagumdžija, Eski Bosna Hersek Başbakanı

Tzipi Livni, Eski İsrail Dışışleri Bakanı, Eski İsrail Başbakan Yardımcısı ve Eski İsrail Adalet Bakanı

Jessie Rose Mabutis, Eski Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu Başkan Yardımcısı

Peter MacKay, Eski Kanada Dışışleri Bakanı ve eski Kanada Ulusal Savunma Bakanı

Susana Malcorra, Eski Arjantin Dışışleri Bakanı

Purnima Mane, Eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve Eski Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) Başkan Yardımcısı

Mara Marinaki, Cinsiyet ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Kadınlar, Barış ve Güvenlik için aldığı 1325 Nolu Kararın Uygulanması konusunda Avrupa Birliği Dış İlişkiler Servisi (EEAS) Baş Danışmanı

Cindy McCain, McCain Enstitüsü Mütevelli Heyeti Başkanı

Sir Donald McKinnon, Eski Yeni Zelanda Başbakan Yardımcısı ve Dışışleri Bakanı

Monica McWilliams, Eski Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Başkanı ve Kuzey İrlanda Hayırlı Cuma Barış Anlaşmasında İmza Sahibi.

David Miliband, Eski Birleşik Krallık Dışışleri Bakanı

Laura Chinchilla Miranda, Eski Kosta Rika Cumhurbaşkanı

Amr Moussa, Eski Arap Birliği Genel Sekreteri ve Eski Mısır Dışişleri Bakanı

Marwan al-Muasher, Eski Ürdün Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Roza Otunbayeva, Eski Kırgızistan Cumhurbaşkanı

Ana Palacio, Eski İspanya Dışişleri Bakanı

Leon Panetta, Eski ABD Savunma Bakanı

George Papandreou, Eski Yunanistan Başbakanı

Colin L. Powell, Eski ABD Dışişleri Bakanı ve Eski ABD Genelkurmay Başkanı

Anders Fogh Rasmussen, Eski Danimarka Başbakanı ve Eski NATO Genel Sekreteri

Òscar Ribas Reig, Eski Andorra Başbakanı

Condoleezza Rice, Eski ABD Dışişleri Bakanı

Malcolm Rifkind, Eski Birleşik Krallık İskoçya Bakanı, Eski Birleşik Krallık Savunma Bakanı ve Eski Birleşik Krallık Dışişleri Bakanı

Lord George Robertson, Eski NATO Genel Sekreteri ve Eski Birleşik Krallık Savunma Bakanı

Mary Robinson, Eski İrlanda Cumhurbaşkanı

Fatiha Serour, Birleşmiş Milletler Somali Özel Temsilcisi Yardımcısı

Karin Sham Poo, Eski Birleşmiş Milletler Çocuklara Acil Yardım Fonu (UNİCEF) Genel Başkan Yardımcısı

Natan Sharansky, Eski İsrail Başbakan Yardımcısı ve Eski Sovyetler Birliği'nde Siyasi Mahkûm

Ellen Johnson Sirleaf, Eski Liberya Cumhurbaşkanı

Gillian Sorensen, Eski Dış İlişkilerden Sorumlu Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı

Cassam Uteem, Eski Mauritius Cumhurbaşkanı

Jozias van Aartsen, Eski Amsterdam Belediye Başkanı ve Eski Hollanda Dışişleri Bakanı

Hubert Védrine, Eski Fransa Dışişleri Bakanı

Ann Veneman, Eski Birleşmiş Milletler Çocuklara Acil Yardım Fonu (UNICEF) Genel Başkanı

Melanne Vermeer, Eski ABD Küresel Kadın Konuları Özel Yetkili Büyükelçisi

Knut Vollebæk, Eski Norveç Dışişleri Bakanı

Alexandr "Sasha" Vondra, Eski Çek Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı ve Eski Çek Cumhuriyeti Savunma Bakanı

Margot Wallström, Eski İsveç Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı

José Luis Rodríguez Zapatero, Eski İspanya Başbakanı

Miomir Zuzul, Eski Hırvatistan Dışişleri Bakanı